

Obsah.

	Strana
Předmluva	5
I. Co je podnebí?	7
Co je počasí? Jeho proměnlivost. S. 7. — Normální hodnoty podnebných elementů. S. 9. — Význam podnebí pro život na Zemi. S. 10.	
II. Podnebí v dobách historických	11
Pozorování a měření klimatických elementů pomocí přístrojů. S. 11. — Záznamy o počasí z dob předinstrumentálních. S. 14. — Svědectví z kolísání řek, jezer a ledovců. S. 16. — Co lze o kolísání podnebí souditi ze zpráv o zemědělství a kulturním životě v historické minulosti? S. 18. — Podnebí Palestiny ve starověku. S. 23. — Kolísání podnebí historických dob v Evropě. S. 24. — V Asii. S. 29. — V Africe. S. 34. — V Americe. S. 38. — Stromová leta. S. 41. — Celkové výsledky. S. 44.	
III. Periodičnost v kolísání podnebných elementů v dobách historických	45
Metody výzkumu. S. 45. — Pohyby ledovců. S. 49. — Kolísání hladiny bezodtokých jezer. S. 52. — Periody stromových let. S. 54. — Brücknerova perioda. S. 55. — Perioda 16letá. S. 58. — Perioda slunečních skvrn (11letá). S. 59. — Její modifikace působením sopečného prachu. S. 60. — Vliv Měsíce a kolísání zemské osy na počasí. S. 62. — Nestejná reakce jednotlivých oblastí Země na periodu slunečních skvrn. S. 63. — Zima r. 1928/29. S. 64. — Tuhé zimy ve dřívějších dobách. S. 67. — Zmenšení roční amplitudy počátkem 20. stol. S. 67.	
IV. Čtvrtohorní ledová doba	69
Geologické doby. S. 69. — Velké rozšíření ledu v pleistocénu. S. 71. — Stopy, které zanechal nitrozemský led. S. 72. — Zalednění Severoevropské (Nordické). S. 73. — Hory střední a jižní Evropy ve čtvrtohorách. S. 75. — Nitrozemský led v Sev. Americe. S. 76. — Pleistocenní	

zalednění Sibiře. S. 78. — Svědectví o všeobecném poklesu teploty v pleistocenním ledovém období. S. 79. — Opakování ledových dob. S. 80. — Současnost jednotlivých z nich na celé Zemi. S. 83. — Doby interglaciální. S. 85. — Teplota ovzduší v ledových dobách. S. 85. — Vysvětlování zalednění hojnějšími srážkami atmosférickými. S. 88. — Jiné výklady o příčinách ledových dob. S. 90. — Crollova teorie. S. 91. — Milankovičovy výpočty o kolísání slunečního záření, jehož se dostává Zemi. S. 92. — Paralelisování geologických jevů s nimi. S. 93. — Poloha zemské osy v pleistocénu. S. 95. — Podnebí dob interglaciálních. S. 96. — Svědectví spráše. S. 97. — Pluviální doby v aridních oblastech. S. 98. — Sahara. S. 99. — Přední a Vysoká Asie. S. 102. — Sev. Amerika. S. 103. — Vých. Afrika. S. 104. — Austrálie. S. 105. — Jižní Amerika. S. 106. — Současnost dob ledových a pluvialních a její vysvětlování. S. 107.

V. Vývoj podnebí v době poledové 108

Ústup Nordického zalednění. S. 108. — Jíl pruhovaný (s „varvami“). S. 110. — Stadia posledního ledovcového ústupu. S. 115. — „Závěrečná doba ledová“. S. 116. — Co je pyloanalýza? S. 117. — Její cena pro poznání bývalého podnebí. S. 118. — Blyttovy periody. S. 120. — Rostlinstvo v Evropě v dobách poledových. S. 120. — Úvahy o podnebí týchž dob. S. 125. — Dosavadní výsledky pyloanalýzy v Sev. Americe. S. 127. — Svědectví fytogeografie o poledovém kolísání podnebí ve střední Evropě. S. 128. — Totéž kolísání a archeologie. S. 130. — Jezera a ledovce v poledových dobách ve vých. Africe. S. 132. — Pyl z dob interglaciálních a co nám vypráví o tehdejší podnebí. S. 133.

VI. Ledová období ve starších dobách geologických . . 135

Permokarbonské období ledové na jižní polokouli. S. 135. — Pochybné výskyty zalednění na polokouli severní. S. 138. — Ledové doby v proterozoiku. S. 139. — Stopy slabších zalednění z jiných dob geologických. S. 140.

VII. Podnebí geologických dob předpleistocenních 142

Svědectví o předvěkém podnebí, jež poskytují anorganické usazeniny. S. 142. — Svědectví organismů. S. 144. — Rostlin. S. 145. — Pozemních živočichů. S. 148. — Mořské fauny. S. 150. — Kontinuita ve vývoji organismů na Zemi a co lze z ní usuzovati. S. 151. — Podnebí v dobách algonkických. S. 152. — Ve starším paleozoiku. S. 153. — Mladší paleozoikum. S. 155. — Mesozoikum. S. 159. — Období třetihorní. S. 166. — Změny v poloze oblastí zaledněných, pouští atd. v průběhu geologických dob. S. 169. — Wegenerova teorie. S. 170. — Vysvětlování kolísání podnebí měnou zeměpisných podmínek. S. 173. — Kosmické hypotézy kolísání klimatu. S. 175. —

Hypotézy terrestrické. S. 176. — Souvislost klimatu s horotvornými ději. S. 177. — Bezpodstatnost domněnky o postupném chladnutí zemského ovzduší. S. 179. — Pravděpodobné vysvětlení kolísání podnebí. S. 180. — Jeho účinky na vývoj tvorstva. S. 181. — Výhled do budoucna. S. 182.

Dodatky 184

Literatura 186